

meget upaalidelig Maalestok; thi man kan dog ikke antage, at Udbyttet af en Bygning skulde stige i samme Forhold, som Assurancesummen stiger. Paa Landet er Assurancesummen snarere for lav end for høj, medens i Kjøbstæderne det Modsatte er Tilfældet; jeg har saaledes set opgivet, at i nogle Smaabyer vare endel Bygninger assurede for 163,000 Rd., medens de bleve solgte for 77,000 Rd., altsaa for under det Halve, saa at man altsaa heraf ser, hvilken upaalidelig Maalestok Assurancesummen er. Der kan ogsaa siges Noget imod, at Bygningsafgiften kun tager Hensyn til Glædeindholdet og slet ikke til Kubikindholdet, ligesom der overhovedet kan være Spørgsmaal om, hvorvidt det er rigtigt at belægge med Skat den Bestræbelse, som vi dog maa ønske hos Alle, efter at skaffe sig en rummelig, hyggelig og luftig Bolig, hvortil endnu kommer, at jo større Familien bliver, desto højere bliver Skatten paa Grund af, at der da trænges til større Vellyst; men man kan dog ikke sige, at Skatteevnen vore i samme Forhold som Familien. Med Hensyn til Kjøbstæderne skal jeg imidlertid, som sagt, ikke udtale mig videre, da man vel kan vente, at der fra anden Kant vil komme værdifulde Oplysninger frem angaaende disse Forhold. Det er navnlig Landet, jeg har havt for Die med min Forespørgsel, og jeg maa da sige, at de bestaaende Bygningsafgiftslove for Landet ere i den Grad absurde, at jeg ikke tror, at det gaar an at lade dem blive staaende i Nærmænde. Vi maa huske paa, at de paa-gjældende Love ere bleve givne i 1802 og i 1816, da Skatten blev forøget til det Dobbelte, nemlig til $1\frac{1}{2}$ Sk. for hver Kvadratalen af Bygninger med en Assurancesum af over 200 Rd., saaledes at Skatten stiger med Assurancesummen indtil 3 Sk. for hver Kvadratalen. Men samtidig dermed hedder det i § 35 af Loven af 1802, at de, der have Ret til at drive visse Haandteringer paa Landet — altsaa ifølge danske Lovs 3—13—23 —, skulde være fri for at svare denne Bygningsafgift. Jeg skal tillade mig at oplæse denne Artikel i danske Lov; den lyder saaledes: „Ingen Haandværksmand maa ho paa Landsbyen undtagen Grovmeide, Lø-

mermeand, Bødkere, Teglbændere, Pottemagere, som gjøre sorte Potter, Hjulmænd, Murmestre, Skindere, Bøvere, som væve Badmel, Blaar- og Hampelærred, Strædere, som sy Badmel, og de Skomagere, som sy Bøndersto.“ De havde altsaa Frihed til at drive deres Haandtering uden at svare Bygningsafgift; saa at de Bygninger paa Landet, der kunde belægges med Afgift, kun vare saadanne, hvis Behoere ernærede sig ved andre Haandteringer, s. Ex. Fabrikanter, Kleinsmede osv. Det var altsaa dette, Bygningsloven af 1802 havde for Die. Men nu kom Næringsloven af 29de Decbr. 1857, og den bestemte i sin § 71, at alle de for Tiden paa Landet hofsatte Haandværkere — altsaa de i danske Lov nævnte — der hidtil havde været fri for at udrede Bygningsafgift, skulde, saalænge de dreve Haandteringen, beholde denne Frihed for de Huse og Værksteder, de benyttede, dengang Loven udkom, hvorimod denne Frihed kun skulde tilkomme dem til 1ste April 1862, forsaavidt de flyttede andetsteds hen. Men nu er det vitterligt nok, at netop de Haandværk, som man havde Lov til at udøve paa Landet, og som dengang vare fri for at svare Bygningsafgift, ere saadanne, som drives i Forbindelse med andet Erhverv, Noget, som Forordningen af 1802 ikke kunde have Die for, da disse Erhverv vare fri for Bygningsafgift; medens der ikke var Tale om dem, der vilde ernære sig udelukkende deraf. Derfor er det i Grunden, at Feiler stammer. Jeg giver den høit- agtede Finansminister Ret i, hvad han sagde i det andet Thing, at det ikke stod i hans Magt at forandre Lovene, og han sagde overfor en æret Taler, der havde Udskilligt at indvende, at det Forkerte ligger i den forkerte Lov, der er bygget paa et andet Grundlag, paa det Grundlag nemlig, at Behoere af saadanne Bygninger, som ikke have Andet at ernære sig ved end de Haandteringer, som ikke uden særlig Udkomst kunne drives paa Landet, skulle sættes til Skat; det er Grundlaget for Forordningen af 1802. Men saa kom Næringsloven af 1857 og sagde, at netop af de Erhvervsgrene, som tidligere havde været fritagne, skulde der svares Bygningsafgift, selv saadanne, som kun vare Bærhverv, og derved